

Zpravodaj

Ročník 11 - č. 3/2025

Znovuotevření olešecké školy

V sobotu 30. srpna 2025 se v Olešce odehrála významná událost – po roce intenzivní rekonstrukce byla slavnostně znovuotevřena místní škola. Akce se konala přímo v prostorách školní budovy a přilákala mimořádně velký zájem veřejnosti. Do lavic sice usednou žáci až začátkem nového školního roku, ale už nyní si mohli všichni obyvatelé obce i hosté prohlédnout výsledky rozsáhlých stavebních prací.

Slavnostní odpoledne zahájila starostka obce Magdalena Vlasáková, která přítomné přivítala a pronesla úvodní slovo. „Tato škola je srdcem naší obce. Jsem ráda, že se nám podařilo vrátit jí důstojnou podobu a zajistit, aby mohla sloužit dalším generacím dětí,“ uvedla mimo jiné starostka. Její slova byla odměněna potleskem. Na akci nechyběli ani další představitelé obce, mezi nimi Ing. Karel Fousek a ředitelka školy dr. Jana Novotná.

Celkově si slavnostní otevření nenechalo ujít více než 300 návštěvníků. Ti měli možnost projít si jednotlivé učebny, obdivovat nově opravené chodby, výdejnu jídel a nahlédnout také do zázemí pro učitele. Atmosféra byla slavnostní, ale zároveň velmi přátelská. Všichni příchozí se mohli občerstvit drobným pohoštěním a připít si na úspěšné dokončení rekonstrukce i na světlou budoucnost školy.

Samotná rekonstrukce trvala rok a zahrnovala nejen rozsáhlé stavební práce, ale i modernizaci vnitřního vybavení. Vyměnila se okna, zateplila fasáda, obnovily podlahy a instalovaly nové technologie, které umožní efektivnější a ekologičtější provoz budovy.

Jak upozornila starostka Vlasáková, tím ale proměna nekončí. V nejbližší době se počítá s renovací školní zahrady, jež bude sloužit nejen k odpočinku, ale i jako místo výuky v přírodě.

Význam znovuotevření školy nelze podceňovat. Olešská škola je pevně spjata s historií obce – její první zmínka pochází už z poloviny 18. století.

Během staletí prošla řadou úprav,

přesto vždy zůstávala důležitým centrem vzdělanosti a společenského života. Slavnostní den tak nebyl jen symbolickým návratem žáků do nově opravených prostor, ale také připomínkou dlouhé tradice, kterou obec pečlivě chrání a rozvíjí.

Do opravených lavic usednou žáci už s prvním zvoněním školního roku 2025/26. Vyučování začne nejen pro nové prvňáčky, druháčky a třetáčky, ale k dispozici bude i přípravná třída a školní družina, které rodičům nabídnou větší flexibilitu a dětem možnost kvalitního trávení volného času. „Chceme, aby se děti cítily ve škole dobře, aby ji vnímaly jako místo, kde nejen získávají znalosti, ale i budují přátelství a zážitky na celý život,“ doplnila ředitelka Novotná.

Znovuotevření školy se tak stalo nejen formálním předáním zrekonstruované budovy do užívání, ale i společenskou událostí, která propojila všechny generace obyvatel Olešky. Atmosféra radosti, hrdosti a sounáležitosti byla patrná v každém okamžiku sobotního odpoledne. Z moderní školy s historickými kořeny se znovu stává místo, kde se bude psát další kapitola života obce.

Mgr. Magdalena Piknerová Vlasáková

Setkání s paní doktorkou z Fakultní nemocnice v Motole

Děti z naší mateřské školy měly jedinečnou možnost setkat se s odborníkem z praxe – paní doktorkou Marcelou Balšánkovou z Plicního oddělení Fakultní nemocnice v Motole.

Paní doktorka dětem poutavou a hravou formou představila svoji práci. Ukázala jim, jak důležité je správně dýchat a starat se o své plíce. Děti si mohly prohlédnout různé pomůcky, které lékaři při své práci používají, a vyzkoušely si jednoduchá dechová cvičení.

Celé setkání probíhalo v přátelské a radostné atmosféře. Děti měly spoustu otázek a paní doktorka na ně ochotně odpovídala. Nejvíce je zaujala ukázka stetoskopu a možnost poslechnout si tlukot vlastního srdíčka i dech.

Toto setkání bylo nejen velmi zajímavé, ale také přínosné – děti si odnesly nové poznatky o lidském těle a zdraví, a navíc pochopily, jak důležitou roli mají lékaři v našem životě.

Děkujeme paní doktorce Balšánkové za její čas a milý přístup k dětem.

Události

- 18.10. **Koncert dechové hudby Doubravanka**
14.00 hod KD Krymlov
- 25.10. Casting do filmu **ŽIVÍ MRTVÍ**
- 25.10. Posvícenská **zábava v Krymlově**, hraje Laria
- 28.10. **Běh Republiky v Brníku**
- 30.11. Adventní neděle – **rozsvěcení vánočních stromků**
- 14.12. **Adventní koncert**

„Rafanda Production“

Vás zve do Olešky na strašidelnou stezku

s názvem

Casting do filmu ŽIVÍ MRTVÍ

Všichni budoucí herci se dostaví

V sobotu 25.10.2025 k budově MŠ

Start průběžný od 17 hod do 19 hod

Strašidelné kostýmy vítány

Teplé nápoje zajištěny v cíli

Těší se na Vás

Filmová Rafanda parta

Posvícenská zábava

25.10.2025 od 20:00 hod.

Kulturní dům, Krymlov
hraje kapela Laria

Malá dechová hudba
obce Mičovice

Doubravanka
KRYMLOV Dne: **18.10** Od: **14** hod.

Místo: **KRYMLOV** Pořadatel: Vstupné: **OBV.** Kč

Kontakt: Václav Barta - kapelník, mobil: 606136762, email: vaclav.barta@cbox.cz; Jaroslava Průchová - manažer, mobil: 731479434, email: doubravanka.jama@seznam.cz; Miroslav Šnajdr - zástupce, mobil: 776108205, email: kovaricek2@seznam.cz

SOKOLSKÝ BĚH REPUBLIKY

28. ŘÍJEN 2025

**SLAVÍME POHYBEM
V BRNÍKU**

REGISTRUJ SE NA **WWW.BEHREPUBLICKY.CZ**

HOŠT PARTNER: PENNY. SPOLEČNOSTÍ SPOLEČNOSTEL: ALPINE PRO SPOLEČNOSTÍ INSTITUCIONÁLNÍ PARTNER: NÁRODNÍ SPORTOVNÍ AGENTURA

SPONZORUJÍ MEDIÁLNÍ PARTNER: Česká televize HLAVNÍ PARTNER: EUC PARTNER: Česká pošta GENERALI INVESTMENTS

Z činnosti JPO Oleška – Bulánka

Stále pracujeme na zajištění akceschopnosti jednotky ať už po stránce materiální či odborné.

Po odborné stránce nám už zbývalo jen poslední školení velitele jednotky. Nyní už máme vše potřebné splněno. Máme proškolené velitele, strojníky, obsluhu motorové pily, všechny řadové hasiče a absolvovaný zdravotnický kurz.

V květnu nám po přilbách, botách, rukavicích přišly i zásahové obleky. Z hlediska osobní výstroje jsme tedy již kompletně vybaveni.

Od obce Ondřejov byl zakoupen hasičský dopravní automobil Volkswagen Transporter, vybavený nádrží a stříkačkou pro vysokotlaké hašení. Vozidlo má už svá nejlepší léta za sebou, vyrobeno bylo v roce 1996. Ale pro nás je do začátku dostačující. Po drobných opravách, které jsme zvládli svépomocí, prošlo vozidlo technickou kontrolou, bylo zaregistrováno, řádně označeno a přihlášeno do výjezdu.

18.8. ve 21.11. jsme byli povoláni k hašení požáru lesního porostu v kú. Ždánice. Sice kú. Ždánice, ale ve skutečnosti asi 400m za vodojemem na Bulánce. K požáru byly kromě JPO Oleška povolány i jednotky z Kouřimi, Kutné Hory, Uhlířských Janovic, Zásmuk a Říčan. Naše činnost spočívala zejména v přehrabování a prolévání doutnajících hrabanky. Hasiči ze Zásmuk pak u požářiště hlídkovali až do rána, pro případ opětovného zahoření. I přesto jsme byli druhý den v 18:51 opět povoláni na stejné místo, jelikož hrabanka začala z nějakého skrytého ohniska znovu doutnat.

Radou obce bylo schváleno zakoupení páteřní deky pro transport zraněné osoby a zdravotnický batoh.

Spirituál kvartet

V sobotu 27.9.2025 se znovu zcela zaplnil sál kulturního domu v Krymlově. Tentokrát naše pozvání přijal Spirituál kvartet, který svým repertoárem přímo navazuje na legendární Spirituál kvintet. Kapela potěšila posluchače nejen nádhernou hudbou, ale i trefným průvodním slovem. Pozitivní ohlasy na vystoupení, předčily všechna naše očekávání. Nám nezbývá než jen poděkovat Spirituál kvartetu za krásný zážitek. Děkujeme.

SPIRITUÁL KVARTET

sobota 27. září 2025
od 19 hodin
KD KRYMLOV

WWW.SPIRITUALKVARTET.CZ

ZŠ - Jak jsme začali

První školní den roku 2025 znamenal pro naši obec i pro Základní školu Oleška nový začátek. Po deseti letech se znovu otevřely dveře zrekonstruované školní budovy – a společně s nimi začala nová kapitola našeho školního života.

Do přípravné třídy a do smíšené třídy pro 1.–3. ročník nastoupilo 23 malých školáků, během září přibyl ještě jeden nový prvňáček. Školu zaplnil dětský smích, nové sešity, barevné pastelky a vůně nových lavic.

Naše „nová školička“ je opravdu krásná – světlá, útulná a moderně vybavená. Nechybí ani lesklá výdejna obědů, ze které voní poctivé domácí jídlo, které pro nás s láskou vaří paní kuchařky z místní mateřské školy.

O děti se stará tým devíti zaměstnankyň: čtyři paní učitelky, dvě asistentky pedagoga, tři vychovatelky, paní uklízečka, která zároveň zajišťuje výdej obědů, a také asistentka ředitelky školy. Všichni společně tvoříme jeden sehraný kolektiv, který má společný cíl – aby se děti do školy těšily.

A i když se tu a tam ještě něco doladuje, škola už běží naplno. Prvňáčci se s chutí učí číst a psát, starší děti poznávají nové prostředí i nové učitelky. Odpoledne už se naplno rozjíždí i kroužky – dramatický, keramický, hra na kytaru a ukulele – a školní družina bývá plná radosti a nápadů.

Naše škola se postupně zabydluje, zkrášluje a získává svou tvář. Velké poděkování patří obci Oleška, která školu finančně podporuje a umožňuje nám vytvářet dětem i zaměstnancům hezké a podnětné prostředí. Bez této podpory by nový začátek nebyl možný.

Naším přáním je, aby škola byla místem, kam děti chodí s úsměvem, rodiče s důvěrou a zaměstnanci s radostí. Těšíme se, až se naše řady budou dál rozrůstat – a škola v Olešce znovu ožije naplno.

Ředitelka ZŠ Oleška - PaedDr. Jana Novotná

Duchovní slovo

Vážení čtenáři, v současnosti se otevírá mnoho. Čas ukáže, jestli to byly dobře uskutečněné investice. Znovuotevření školy v Olešce je v každém případě dobrá investice. Je to projev životnosti lidského společenství v místě, projev rození a přijímání života v tomto okrsku. Projev naděje, že život zde, doufejme, bude pokračovat, a že snažení současných generací bude uchováváno v budoucích. Bylo zde navázáno na práci generací před námi. Nevzdali jste to. Nebývá zvykem, že by se školy uzavřené znovu otevíraly. Tak díky za odvalu. Díky i za pěkné a zajímavé provedení stavby a fasády. Díky obci. Přejeme všem dětem, aby léta vzdělávání v Olešce pro ně byly krásnými, i když asi ne lehkými. Aby se jim podařilo vzpomínat na lásku a i společenství, se kterými se setkají. Děkuje velice rodičům, kteří se přihlášením dětí rozhodli udržet tuto školu. Přejeme učitelům hojnost moudrosti, trpělivosti s nadějí, že jejich usilovná a záslužná práce přinese dobré ovoce.

Jaroslav Lízner - administrátor

Kutnohorské hornické povídání III

To, že práce horníků byla ještě v nedávné minulosti velmi těžká, nebezpečná a zdraví škodlivá je všeobecně známo. S postupem staletí zpět se tyto přívlastky pouze umocňovaly. Je třeba si i připomenout, že ve středověku nebylo známo použití střelného prachu k trhačím pracím při hornické činnosti. To je poměrně zajímavé, neboť jeho užití při válčení, v palných zbraních, bylo v Evropě známo již dlouho v předhusitské době. Při dobývacích pracích si horníci střelný prach začali osvojovat až v průběhu 30ti leté války, tedy v novověku. Zásadně jim pomohl zvýšit produktivitu dobývání. Jeho první hornické užití si připisují v Bánské Štiavnici, tehdejších Uhrách, v roce 1627 (doly na zlato, stříbro a měď). Existují však zmínky, že v některých francouzských dolech to bylo již o několik let dříve. Do té doby byly základními nástroji horníka mlátek (tj. palička, či kladivo) a želízko. V případě želízka se jednalo o plochý, mírně prohnutý, zašpičatělý „majzlík“, který měl v horní třetině malý otvor pro nasazení krátké násadky (obr. – zkorodované želízko z Hradových Střimelic). Želízka mívala podle účelu použití různou délku, od cca 20 cm do 40 cm. Tyto dva nástroje se později dostaly do znaku horníků, kdy byly schematizovány do podoby dvou zkřížených kladívek. Dalšími nástroji horníků pak byly kopáč (úzká motyka), motyka srdcovka („kracka“), lopaty, plechy, palice, železné klíny, necičky a samozřejmě lojové kahánky.

Opakovaně byl v rámci hornického povídání použit pojem „rudní žíla“. Co si pod ní představit? Zjednodušeně řečeno, jedná se o původní puklinu či systém puklin vyplněných jiným materiálem, než jsou okolní horniny. Rudní žílu lze připodobnit k plochému, většinou nepravidelnému deskovitému tělesu, které se minerálním složením odlišuje od okolní horniny. Mívá různý směr a úklon, které se prostorově mohou měnit. Může být dlouhá od pouhých několika metrů až do několika km, o tloušťce („mocnosti“) od prvních centimetrů do několika metrů (výjimečně i desítek metrů) a může pokračovat do hloubek od desítek metrů i do více než km. Místy může vymizet („vyklínit“), či naopak naduřet, nebo se rozštěpit do několika větví. Rudní minerály v ní bývají vyvinuty nepravidelně, většinou se koncentrují do různých čoček, pásků a rudních sloupů. Tomu je nutno přizpůsobovat ražbu důlních děl a způsob jejich dobývání. Samozřejmě, nejprve bylo třeba vyhledat kudy taková žíla a její zruďné úseky podzemí pokračují a které se vyplatí dobývat. To v temném podzemí nebylo vůbec jednoduché. Vyžadovalo to především zkušenosti jak se složení žíly a okolních hornin vyvíjelo, stejně tak jak se měnil její směr, mocnost a tvar. Na povrchu si pak středověcí horníci pomáhali při vyhledávání rudních žil proutkem („virguli“). V jižní části kutnohorského revíru, kde stříbrné rudy výrazně převažovaly nad kyzovými, se mocnost rudních žil pohybovala od několika cm do 1 m, většinou však kolísala od 20 do 50 cm. Od toho se odvíjela i šířka ručně sekaných chodeb a dobývek. Šířka spojovacích chodeb pak často nepřesahovala pouhých 40 cm a jejich výška se pohybovala v rozmezí 120-150 cm. Někdy lze narazit i na krátké, tzv. „plazivky“. Ty se vysekávaly za účelem vyhledání kudy rudní žíla, nebo její rozvětvení pokračuje. Odvodňovací chodby a štolky do dolu bývaly vyšší, neboť pod prkennou podlahou byla umístěna odvodňovací strouha. Udává se, že postup při ražbě štolky želízkem a mlátkem býval za směnu 3-5 cm, v závislosti na tvrdosti horniny. Pokud byla hornina velmi tvrdá, pomáhali si horníci metodou sázení ohněm. U stěny na čelbě nakladli hranici dřeva, tu omazali jilem a zapálili.

Žárem hornina rozpučovala, což usnadňovalo její následné vylamování. Komplikace byla v tom, že ražbu bylo nutno na ten čas přerušit a rovněž zajistit, aby kouř nepronikal na sousední pracoviště. To býval problém, neboť šachy bývaly v podzemí propojeny systémem chodeb. Někteří z nás si možná již vyzkoušeli, jak pracné je např. ruční vysekání otvoru v betonové zdi. A nyní si představme, že tuto práci provádíme ve stísněném, špatně větraném prostoru, potmě, resp. pouze za mihotavého svitu čadícího lojového kahánku. Ten sytil vzduch ostrým zápachem akrolejnu (akrylaldehydu), podobnému jako když pálíme plasty. A to nemluvím o studeném a velmi často mokřém prostředí!

Předpokládejme nyní, že horník měl štěstí a natrefil na žílu, ve které se vyskytoval např. 3 cm široký pásek velmi bohaté stříbrné rudy s obsahem 2-3% stříbra. Z tuny takové rudy mohl získat až 15-20 kg stříbra (po započítání těžebních a hutních ztrát). K získání tuny rudniny však musel vyrubat cca 12 plošných metrů žíly. Ale, aby tento úzký proužek rudy vytěžil, bylo třeba rubat v prostoru (dobývce) širokém alespoň 50 - 60 cm. To znamenalo vytěžít dalších téměř 20 tun hlušiny. Je však třeba poznamenat, že většinou byly dobývány rudy s obsahem stříbra mnohem nižším, zejména později, v období po husitských válkách. A nyní si opět představme ruční vysekávání tvrdé horniny ve stísněném prostoru, prachu a špatném větrání... Jak asi dlouho mohl středověký havíř takovou práci dělat? Začínali pracovat již jako 12ti letí chlápci, nejprve na povrchu při pomocných pracích, nejčastěji při roztloukání a přebírání rudy, ti zdatnější pak v šachtě jako nakladači rubaniny do těžebních věder, košů a vaků. Do přebírání rudniny pak bývaly zapojeny i ženy havířů. Pracovní týden byl v dobách největšího rozkvetu (tj. do husitských válek) 6ti denní, pracovalo se na 4 šestihodinové směny, sobota odpoledne byla vyhrazena na nákup živobytí a potřeb pro dobývání. Neděle pak byla vyhrazena účelům duchovním. Horníci se tak tehdy dožívali v průměru kolem 30ti let.

V publikaci o hornictví a hutnictví z roku 1542 (J. G. Agricola) se uvádí:

„Lze nalézt i v okolí dolů karpatských ženy, které se vdají i za sedm mužů, které všechny předčasně nemoc sklátila“.

Miroslav Šedina

Redakce zpravodaje: Magdalena Vlasáková, kresby – Jiří

Filípek, grafická úprava - Jan Vedral

Články nejsou upravovány redakcí, za jejich obsah odpovídají autoři. Elektronická verze zpravodaje na stránkách www.oleska.cz